

<https://doi.org/10.15407/np.61.151>  
УДК 021.1:355.451:502/504](477)

**Яна Маленко,**

молодший науковий співробітник,  
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського  
Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна  
e-mail: malenko\_yana\_v@ukr.net  
<https://orcid.org/0000-0003-0014-3418>

## **СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ У ВІДОБРАЖЕННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ**

Стаття присвячена дослідженню відображення екологічних проблем у стратегічних комунікаціях. Розглянуто поняття та сутність стратегічних комунікацій. Визначено першопричини екологічних проблем України та мету стратегічних комунікацій у сфері екології. Проаналізовано, яким чином бібліотечними установами – сучасними інформаційними центрами – відображаються екологічні проблеми в стратегічних комунікаціях. Підкреслено, що головна та ключова засада стратегічних комунікацій: гарантування реалізації національних інтересів, зокрема в екологічній сфері.

*Ключові слова:* комунікація, стратегічні комунікації, суб'єкти стратегічної комунікації, бібліотечні установи, інформаційне суспільство, екологія, екологічні проблеми.

В останні десятиріччя у зв'язку із зростаючою загрозою екологічних проблем у різних регіонах нашої країни актуалізувалася дослідницька і публікаційна активність екологічної тематики таких науковців як Ю. Білоконь, В. Куйбіда, І. Смоляр, М. Дежан-Понс, В. Кравченко та ін.

Українські науковці приділяють увагу проблемам функціонування стратегічних комунікацій і впровадження в країні цілісної системи страткомів. Так, колектив авторів на чолі з В. Горбуліним визначає стратегічні комунікації як рамковий підхід до впровадження окремих заходів із протидії дезінформації та інформаційній агресії [1]. Поняття й сутність стратегічних комунікацій у сучасному українському державотворенні розглянуто в публікації О. Кушнір [2]. В. Ліпкан проаналізував роль стратегічних комунікацій у протидії гібридній війні проти України [3]. Окремим аспектам функціонування страткомів присвячено також публікації Г. Почепцова [4], Є. Тихомирової [5] та ряду інших

© Я. Маленко, 2021

дослідників. Водночас лише нещодавно в науковій літературі почала досліджуватися роль наукових бібліотек, зокрема їхніх аналітичних підрозділів, у розвитку стратегічних комунікацій. Сьогодні сучасна бібліотека – це не лише сховище для книг, а й своєрідний електронний архів, місце, де можна отримати доступ до інформації як на традиційних носіях, так і в електронному вигляді. Це соціальний інститут, діяльність якого спрямована на забезпечення рівного доступу до інформації, в умовах розвитку процесів гуманізації освіти, її інформатизації, відкритості й формування освітніх інформаційних потреб, який здатен якісно забезпечити і технологічний, і соціальний, і освітній доступ до інформації. Це інформаційний центр, який є незамінним соціальним інститутом у соціокультурній інфраструктурі.

Паралельно з тим багато аспектів проблем міжнародних стратегічних комунікацій, науково-дослідної та науково-інформаційної діяльності українських бібліотек розкрито в працях таких науковців, як В. Горвий [6], Н. Аксьонова [7], В. Пальчук [8], С. Кулицький [9], М. Закіров [10], С. Полтавець [11] та ін.

**Метою статті** є дослідження процесу застосування стратегічних комунікацій до методик донесення до суспільної думки проблем, пов'язаних із зростанням екологічних небезпек на території України, шляхів їх нейтралізації, координації загальнодержавних зусиль та можливостей регіонів у вирішенні цих суспільних проблем, а також можливостей бібліотечних установ – щодо відображення екологічної тематики в інформаційних обмінах, що здійснюються в стратегічних комунікаціях.

**Виклад основного матеріалу.** Ще в минулому столітті поняття «стратегічних комунікацій» ув'язувалося із системою понять, що стосувалися військової тематики, воєнної стратегії, від якої у міждержавних суперечностях нерідко залежала доля держав.

Зростаюча ефективність сучасних інформаційних комунікацій зумовлена актуальними здобутками технічного прогресу. У період значного посилення небезпечних кліматичних, екологічних, мікробіологічних та інших викликів, що постають перед суспільством, дуже своєчасним для адекватної відповіді на ці загрози став розвиток електронних інформаційних технологій, які дають можливість досягти відповідних темпів інфотворення в розвитку пізнавальної сфери людської діяльності.

В умовах розвитку глобальної інформатизації, організації національного інформаційного простору на основі широкого використання електронних інформаційних технологій розвивається мережа інформаційних комунікацій, що координують всі напрями суспільної

діяльності, кожен з яких на новому технологічному рівні може бути доленосним та за неналежної уваги створити серйозні проблеми для держави, нації. При цьому визначаються основні комунікації, що координують людську діяльність на загальносуспільному рівні. Вони стають в національному інформаційному просторі скелетною системою інформаційної діяльності і є у зв'язку з цим комунікаціями стратегічними. Стратегічні комунікації, підпорядковані основним інтересам суспільного розвитку, перетворюються в ефективний механізм керування інформаційною сферою. Відповідно, ефективне відображення екологічної проблематики в цих комунікаціях сприяє ефективному привнесенню розуміння екологічних проблем у суспільну свідомість, проблем, що набувають все більшої гостроти при економічних негараздах у нашій країні. Відображення екологічних проблем у стратегічних комунікаціях, розвиток та вдосконалення керування цими комунікаціями якраз і є тими шляхами, які «найкраще відповідають подоланню перешкод, що найбільше заважають інноваційному процесу в Україні; потребують найменше бюджетних видатків і фіскальних ресурсів, але при цьому здатні приносити відчутні результати за мінімальних вкладень; є найменш вразливими до корупції та інших зловживань» [12].

Оскільки протягом тривалого часу економічний розвиток держави супроводжувався незбалансованою експлуатацією природних ресурсів, низькою пріоритетністю питань захисту довкілля, що унеможливило досягнення збалансованого (сталого) розвитку, то на сьогодні зміст наукових, науково-аналітичних, інформаційних продуктів у соціальних комунікаціях, і насамперед стратегічних, має сприяти розв'язанню проблем, пов'язаних з необхідністю коригування:

- наявної підпорядкованості екологічних пріоритетів економічній доцільності; неврахування негативних наслідків такої діяльності для довкілля у законодавчих та нормативно-правових актах, зокрема у рішеннях Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади;

- переважання ресурсо- та енергомістких галузей у структурі економіки із здебільшого негативним впливом на довкілля, що значно посилюється через неврегульованість законодавства при переході до ринкових умов господарювання;

- існуючих реалій стосовно фізичного та морального зношення основних фондів у всіх галузях національної економіки;

- роз'яснювальної роботи в суспільстві щодо розуміння пріоритетів збереження довкілля та переваг збалансованого (сталого) розвитку,

недосконалість системи екологічної освіти та просвіти; незадовільний рівень дотримання природоохоронного законодавства та екологічних прав і обов'язків громадян.

При цьому звертає на себе увагу неефективна система державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища та регулювання використання природних ресурсів, незадовільний контроль за дотриманням природоохоронного законодавства та незабезпечення невідворотності відповідальності за його порушення.

Водночас продовжує негативно позначатися на якості екологічної діяльності неузгодженість дій центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, незадовільний стан системи державного моніторингу навколишнього природного середовища, недостатнє фінансування з державного та місцевих бюджетів природоохоронних заходів <sup>2</sup>.

У сучасних стратегічних комунікаціях екологічна тематика знаходить своє відображення насамперед у висвітленні проблем забезпечення екологічної безпеки. Ці проблеми перебувають серед пріоритетних напрямів державно-правового регулювання. Стратегічні комунікації доносять в усі регіони України зміст основних напрямів національної екологічної політики, спрямованої на досягнення стратегічних цілей: збереження природних об'єктів і комплексів, екосистем, підтримання їх цілісності й життєзабезпечувальних функцій, сталого розвитку суспільства, підвищення якості навколишнього природного середовища й життя, покращення здоров'я населення й демографічної ситуації, забезпечення екологічної безпеки держави. Екологічна політика в сучасних умовах розглядається як інтегрований чинник соціально-економічного розвитку України, який сприяє забезпеченню переходу до сталого розвитку економіки та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування. Слід зазначити, що є дуже важливим, щоб стратегічні комунікації в регіонах спиралися на мережу комунікацій регіональних та місцевих. Таким чином, екологічна інформація в стратегічних комунікаціях відіграє і загальноорганізуюче значення в роботі з реалізації національної екологічної політики в цілому, і в той же час є загальносуспільним критерієм вирішення специфічних, характерних для певної місцевості особливостей природоохоронної діяльності на місцях. Адже, як стверджують сучасні

---

<sup>2</sup> Див. про це: Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T192697>.

дослідники, «...дуже важливою складовою забезпечення екологічної безпеки країни є регіональний комплекс природокористування та запобігання негативних проблем антропогенного походження... Можна стверджувати – проблема має стільки ознак, що потребує подальшої конкретизації в умовах трансформації як небезпек, так і проблем їх подолання» [13].

Стратегічні комунікації мають здійснювати правове забезпечення екологічної безпеки населення та територій, акумулюючи у своїх ресурсах необхідний для практики документний корпус правового регламентування екологічної діяльності, а також необхідну базу коментування процесу застосування правових актів у конкретній ситуації. Екологи, правники, представники відповідних силових структур і просто громадяни через стратегічні комунікації в рамках сучасної інформатизації мають одержати вичерпний доступ, крім відповідних правових основ, передбачених Конституцією України, також до законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про екологічну експертизу», до Земельного, Водного, Лісового кодексів України та інших правових актів, що в сукупності формують належний державно-правовий механізм забезпечення екологічної безпеки на всіх рівнях.

Слід зазначити, що стратегічні інформаційні комунікації мають відігравати стабілізуюче значення в умовах виникнення надзвичайних екологічних ситуацій. Як свідчать прогнози фахівців, імовірність виникнення таких ситуацій в умовах можливих техногенних аварій, воєнних протистоянь, погодних катаклізмів та інших джерел небезпек у сучасних реаліях швидко зростає.

Крім того, аналіз не лише інноваційних процесів розвитку, а навіть сучасних процесів малопомітної еволюції в суспільстві підтверджує висновок, що «швидкий прогрес науки, техніки, технологій, який визначався необхідністю задоволення зростання потреб сучасного суспільства в другій половині ХХ ст., сприяв різкому підвищенню антропогенного навантаження на навколишнє природне середовище – загострив екологічну ситуацію» [14].

Змістове наповнення стратегічних комунікацій має сприяти виправленню існуючої ситуації, відображати документну базу, що регламентує правову основу суспільної діяльності, пов'язаної з національною безпекою, надзвичайним станом, надзвичайною ситуацією, у яких екологічні проблеми мають суттєве значення. Така діяльність регламентується спеціальними нормативними актами: законами України «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про основи національної безпеки Украї-

ни», «Про об'єкти підвищеної небезпеки», Кодексом цивільного захисту України, іншими нормативними актами, підзаконними положеннями, що мають бути присутніми в стратегічних комунікаціях. Регіональні комунікації при цьому мають повністю забезпечувати управлінські структури, населення також регіональними правовими актами, що відображають місцеву специфіку з огляду на екологічну проблематику. Екологічні організації мають потурбуватися також про висвітлення передового досвіду в екологічній діяльності.

Таким чином, система сучасних комунікацій на базі впровадження електронних інформаційних технологій при застосуванні можливостей стратегічних комунікацій забезпечує реалізацію основного завдання інформатизації – доступу всіх категорій громадян до суспільно значущих інформаційних ресурсів. Зважаючи на щораз більші загрози зростання екологічних проблем, доступ до правової, науково-технічної і всієї іншої інформації з цієї проблематики набуває зростаючого значення.

У зв'язку з політичними орієнтирами України на євроінтеграцію та децентралізацію владних повноважень, зростанням дефіциту багатьох природних ресурсів, ускладненням узгодження суспільних інтересів у межах окремих територій, ратифікацією Верховною Радою України у 2005 р. Європейської ландшафтної конвенції, метою ухвалення якої є досягнення більшої єдності між її членами для цілей охорони та реалізації екологічних ідеалів і принципів, які є їхньою спільною спадщиною, зокрема, шляхом угод в екологічній, економічній і соціальній сферах, та дбаючи про забезпечення сталого розвитку, що базується на збалансованому і гармонійному співвідношенні між соціальними потребами, економічною діяльністю та довкіллям і має відображення в стратегічних комунікаціях, Кабінет Міністрів України схвалив Стратегію комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018–2021 роки. Головною метою Стратегії є утвердження в українському суспільстві свідомої підтримки членства України у Європейському Союзі, інтеграції у європейський економічний, культурний та політичний простір та здійснення процесу внутрішніх реформ і перетворень у бік більш вільного, справедливого, демократичного, успішного й прозорого суспільства. Стратегія визначає комунікаційні цілі та цільову аудиторію.

Реалізація Стратегії здійснюється спільними зусиллями органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства та бізнесу за рахунок і в межах бюджетних

призначень, передбачених центральним органам виконавчої влади, іншим державним органам на відповідний рік, та інших джерел, не заборонених законодавством. Для реалізації Стратегії також можуть залучатися фінансові можливості вітчизняних і міжнародних бізнесових організацій, фондів, неурядових організацій тощо <sup>3</sup>.

На міжнародному рівні для забезпечення державного регулювання екологічної політики, зокрема щодо збереження довкілля та раціонального використання природних ресурсів та у сфері охорони та управління природною і культурною спадщиною, регіонального та просторового планування, місцевого самоврядування та транскордонного співробітництва важливу роль відіграють такі правові інструменти, зокрема: Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Берн, 19 вересня 1979 р.), Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи (Гранада, 3 жовтня 1985 р.), Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (переглянута) (Валлетта, 16 січня 1992 р.), Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями (Мадрид, 21 травня 1980 р.) та додаткові протоколи до неї, Європейська Хартія місцевого самоврядування (Страсбург, 15 жовтня 1985 р.), Конвенція про біологічне різноманіття (Ріо-де-Жанейро, 5 червня 1992 р.), Конвенція про охорону світової культурної та природної спадщини (Париж, 16 листопада 1972 р.) та Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхус, 25 червня 1998 р.).

На особливому значенні територіального планування для розв'язання проблем збереження довкілля було наголошено в Декларації Стокгольмської конференції з навколишнього середовища 1972 р., Декларації Всесвітнього саміту з навколишнього середовища і розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.), а також в основному документі, що визначає політику держав Ради Європи у цій сфері – Керівних принципах сталого просторового розвитку європейського континенту, схвалених Європейською конференцією міністрів, відповідальних за регіональне (просторове) планування (СЕМАТ, 2000).

Важливою складовою цієї бази документів мають стати видання про досвід держав-членів Європейського Союзу, США та інших промислово розвинутих країн в останні два десятиліття. Особливу увагу при цьому

---

<sup>3</sup> Див. про це: Стратегія комунікацій у сфері європейської інтеграції на 2018–2021 роки. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250383204>.

потрібно звернути на зміст роботи з удосконалення організаційно-правового механізму охорони навколишнього середовища, зокрема й шляхом децентралізації управління екологічною сферою [15].

Введені до цієї тематичної бази даних матеріали мають підкреслювати важливість проведення запланованих реформ, відповідно до Європейської системи екологічного управління базуватися на принципах: комплексного міжсередовищного підходу; басейнового принципу управління щодо водних ресурсів; прозорості й універсальності критеріїв відбору й оцінки інструментів екологічної політики на всіх ієрархічних рівнях управління; передачі важливих повноважень з охорони навколишнього природного середовища на регіональний і місцевий рівні та ін.

Слід мати на увазі, що загальна екологічна політика країн ЄС базується на подібності багатьох екологічних проблем, обов'язковості спільно прийнятих рішень, єдиних заходах щодо боротьби із забрудненням і узгодженій позиції на міжнародних переговорах. Від політики ліквідації наслідків забруднення Європа перейшла до їх попередження<sup>4</sup>.

Увесь цей корпус документів має бути орієнтиром у розвитку екологічної діяльності в Україні. Він має увійти в змістове наповнення стратегічних комунікацій.

Слід зауважити ще про таке: до змістового наповнення стратегічних комунікацій мають бути залучені і органи державної влади, і вітчизняні наукові установи, і громадські організації. Важливого значення, як показує практика, у становленні ефективної діяльності цих комунікацій набувають також і комп'ютеризовані, введені в обміни інтернет-інформацією бібліотечні установи. Вдосконалення якості інформаційного ресурсу в системі стратегічних комунікацій у рамках національного інформаційного простору стає важливим завданням національних, галузевих, наукових бібліотек. З впровадженням електронних технологій у вітчизняну інфосферу, в інформаційні обміни для бібліотек відкриваються нові можливості у вдосконаленні інформаційних обмінів у суспільстві. Підвищення якості цих обмінів означає підвищення ефективності використання інформації – дуже важливого показника ефективності сучасного суспільства. Оскільки ми маємо загострення екологічних проблем, дуже важливим для донесення всієї необхідної для покращення екологічної ситуації інформації має і бібліотечна робота в страткомах.

По-перше, у цій діяльності бібліотеки мають можливості спиратися на свої традиційно багаті фонди, розкривати їх екологічну проблематику

---

<sup>4</sup> Див. про це: URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2016/2016\\_04\(31\)/16.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2016/2016_04(31)/16.pdf).



в комунікаціях. Досить значні обсяги організаційно-правової та технологічної інформації на цю тему, насамперед електронної, дають змогу в процесі комплектування визначати найважливіші напрями розв'язання екологічних проблем, формувати відповідну тематику інформаційних матеріалів, наукових видань навколо таких напрямів та спеціалізовані інформаційно-аналітичні бази з цієї тематики.

По-друге, провідні бібліотеки мають кваліфікованих спеціалістів для комплектування своїх фондів новою екологічною літературою, правовими актами тощо, структурування нових надходжень з екології, вітчизняних і зарубіжних, та організації ефективного забезпечення ними користувачів.

По-третє, аналітичні підрозділи бібліотек мають можливості моніторингу та аналізу актуальних екологічних проблем суспільства щодо природокористування, збереження довкілля та раціонального використання природних ресурсів, введення цього матеріалу в обіг через систему стратегічних комунікацій.

**Висновки.** Таким чином, щораз більша суспільна увага до стратегічних комунікацій як інструмента використання найважливіших, суспільно значущих ресурсів обумовлена і зростаючим темпом інформаційних обмінів у сучасному суспільстві, і необхідністю вдосконалення керування цими потоками, і створенням за допомогою страткомів можливостей для швидкого реагування на нові виклики, що постають перед Україною, нові проблеми, у тому числі й ті, що пов'язані із загостренням екологічної ситуації.

### Список бібліографічних посилань

1. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Київ : НІСД, 2017. 496 с.
2. Кушнір О. Поняття та сутність стратегічних комунікацій у сучасному українському державотворенні. *Право і суспільство*. 2015. № 6. С. 27–31.
3. Ліпкан В. Поняття та структура стратегічних комунікацій на сучасному етапі державотворення. *LIPKAN.COM*. URL: <http://lipkan.com/ponyattyata-struktura-strategichnih-komunikatsij-nasuchasnomu-etapi-derzhavotvorennya/>.
4. Почепцов Г. Стратегические коммуникации в политике, бизнесе и государственном управлении. Киев : Альтерпрес, 2008. 216 с.
5. Тихомирова Є. Стратегічні комунікації як один з пріоритетів гло-

бальної стратегії зовнішньої політики і безпеки ЄС. Міжнар. відносини. Серія: Політичні науки : електрон. вид. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. Київ, 2017. № 14.

6. Горовий В. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс / наук. ред. Л. А. Дубровіна ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2010. 360 с.

7. Аксьонова Н. Інформаційно-комунікативна діяльність бібліотек як суб'єкта стратегічних комунікацій у задоволенні суспільно-державних запитів. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 53. С. 172–184. <https://doi.org/10.15407/np.53.172>.

8. Пальчук В. Інформаційно-аналітичні технології бібліотек у розвитку стратегічних комунікацій. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 53. С. 53–65. <https://doi.org/10.15407/np.53.053>.

9. Кулицький С. Підходи до аналізу змістового наповнення публічного інформаційного простору як складової формування стратегічних комунікацій. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 53. С. 75–89. <https://doi.org/10.15407/np.53.075>.

10. Закіров М. Стратегічні комунікації у сучасному світі. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 52. С. 24–34. <https://doi.org/10.15407/np.53.075>.

11. Полтавець С. Ініціативи президентів щодо адміністративно-територіального устрою в стратегічних комунікаціях незалежної України. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 52. С. 113–137. <https://doi.org/10.15407/np.52.113>.

12. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>

13. Ветрова Н. М. Особливості формування екологічної небезпеки в регіоні. *Екологічна безпека та раціональне природокористування*. № 2 (14). 2006. 157 с.

14. Перелет Р. А. Международная экологическая безопасность и экономика. *Моделирование процессов экологического развития*. М. : ВНИИСИ, 1991. № 3. 4 с.

15. Faure, Michael G., Johnston, Jason Scott. The Law and Economics of Environmental Federalism: Europe and the United States Compared (February 28, 2008). *Univ. of Pennsylvania Institute for Law and Economics, Research Paper Series*, No. 08-07. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1098493> [in English].

## References

1. Horbulin, V. P. (Ed.). (2017). *Svitova hibrydna viina: ukrainskyi front* [World Hybrid War: Ukrainian Front]. Kyiv: NISD [in Ukrainian].
2. Kushnir, O. (2015). Poniattia ta sutnist stratehichnykh komunikatsii u suchasnomu ukrainskomu derzhavotvorenni [The concept and essence of strategic communications in the modern Ukrainian state creation]. *Pravo i suspilstvo – Law and Society*, 6, 27–31 [in Ukrainian].
3. Lipkan, V. (2016). Poniattia ta struktura stratehichnykh komunikatsii na suchasnomu etapi derzhavotvorennia [The concept and structure of strategic communications at the present stage of state formation]. *LIPKAN.COM*. Retrieved from <http://lipkan.com/ponyattya-ta-struktura-strategichnih-komunikatsijnasuchasnomu-etapi-derzhavotvorennia/> [in Ukrainian].
4. Pocheptcov, G. (2008). *Strategicheskie kommunikatsii v politike, biznese i gosudarstvennom upravlenii* [Strategic communications in politics, business and public administration]. Kyiv: Alterpres [in Russian].
5. Tykhomyrova, Ye. (2017). *Stratehichni komunikatsii yak odyn z prioritytiv hlobalnoi stratehii zovnishnoi polityky i bezpeky YeS* [Strategic communications as one of the priorities of the global strategy of EU foreign policy and security]. *Mizhnarodni vidnosyny. Serii: Politychni nauky – International Relations. Series: Political Sciences*, 14 [in Ukrainian].
6. Horovyi, V. (2010). *Sotsialni informatsiini komunikatsii, yikh napovnennia i resurs* [Social information communications, their content and resources]. 360 p., Kyiv [in Ukrainian].
7. Aksonova, N. (2019). *Informatsiino-komunikatyvna diialnist bibliotek yak subiekta stratehichnykh komunikatsii u zadovolenni suspilno-derzhavnykh zapytyv* [Libraries information and communication activities as a subject of strategic communications in meeting public and state requests]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 53, 172–184. <https://doi.org/10.15407/np.53.172> [in Ukrainian].
8. Palchuk, V. (2019). *Informatsiino-analitychni tekhnolohii bibliotek u rozvytku stratehichnykh komunikatsii* [Information and analytical technologies of libraries in the development of strategic communications]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 53, 53–65. <https://doi.org/10.15407/np.53.053> [in Ukrainian].
9. Kulytskyi, S. (2019). *Pidkhody do analizu zmistovoho napovnennia publicлноho informatsiinoho prostoru yak skladovoi formuvannia strate-*

hichnykh komunikatsii u sferi ekonomiky [Approaches to content analysis of the public information space as a component of strategic communications in the sphere of economy]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 53, 75–89. <https://doi.org/10.15407/np.53.075> [in Ukrainian].

10. Zakirov, M. (2019). Stratehichni komunikatsii u suchasnomu sviti [Strategic communications in the modern world]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 52, 24–34. <https://doi.org/10.15407/np.53.075> [in Ukrainian].

11. Poltavets, S. (2019). Initsiatyvy prezydentiv shchodo administratyvnoterytorialnoho ustroiu v stratehichnykh komunikatsiiakh nezalezhnoi Ukrainy [Presidential Initiatives on Administrative-Territorial Structure in Strategic Communications of Independent Ukraine]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 52, 113–137. <https://doi.org/10.15407/np.52.113> [in Ukrainian].

12. Pro skhvalennya Stratehiyi rozvytku sfery innovatsiynoyi diyalnosti na period do 2030 roku [On approval of the Strategy for the development of innovation for the period up to 2030]. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 10.07.2019 r. no 526-r. *Verkhovna Rada Ukrayiny*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526–2019-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

13. Vetrova, N. M. (2006). Osoblyvosti formuvannya ekolohichnoyi nebezpeky v rehioni [Features of formation of ecological danger in the region]. *Ekolohichna bezpeka ta ratsionalne pryrodokorystuvannya – Ecological Safety and Rational Nature Use*, 2(14). 157 p. [in Ukrainian].

14. Perelet, R. A. (1991). Mezhdunarodnaya ekologicheskaya bezopasnost i ekonomika [International ecological safety and economics]. *Modelirovanie processov ekologicheskogo razvitiya – Modeling of Ecological Development Processes*, 3. 4 p. Moscow: VNIISI [in Russian].

15. Faure, Michael G., Johnston, Jason Scott. The Law and Economics of Environmental Federalism: Europe and the United States Compared (February 28, 2008). *Univ. of Pennsylvania Institute for Law and Economics, Research Paper Series*, No. 08-07. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1098493> [in English].

Стаття надійшла до редакції 14.04.2021.

**Yana Malenko,**

Junior Researcher,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: malenko\_yana\_v@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-0014-3418>**Strategic Communications in Display Environmental Problems**

The article presents the study of the way in which environmental problems reflect in strategic communications. Solution of environmental problems in Ukraine is complicated by the need to promptly inform society of destructive processes which can turn into serious problems, bring its manifestations to catastrophic levels, threatening the environment.

The purpose and tasks of strategic communications in the field of ecology are clarified, and these are: definition of state interests at the national and international level, and achievement of these interests; effective interaction and fruitful cooperation between politicians and activists to achieve common goal of preserving the environment; the ability to interpret actions as information and feedback on environmental issues; establishment of activities between institutional organizations; purposeful use of the organization in order to fulfill its mission; coordination of communications between the subjects of different organizations to strengthen the strategic effect in the environmental sphere; improving the positions of the main actors; producing of information on environment issues, etc.

Ukraine has developed a national system of sustainable development goals, which should provide a basis for further planning of Ukraine development, overcoming the imbalances that exist in the economic, social and environmental spheres. The conception of environmental policy in Ukraine is constantly evolving, revealing new solutions to environmental problems, using the main trends which are actual in the European Union, while strategic communications are effectively manifested in the provision of Ukrainian and international scientific information exchanges, communications in the regions of Ukraine and international academic centers in accordance with the process of evolution of the information society.

*Keywords:* communication, strategic communications, subjects of strategic communication, library institutions, information society, ecology, ecological problems.